

Nr 345, utskrivet v 12 2021

Kära läsare!

Svar Igår har allt svårare att hålla tungan (skrivfingrar?) rätt i munnen (handen?). Information om covid-19 flödar över och alltmer sällan är den faktagranskad. Här är ett exempel från 16 mars:

Fransk ny virusvariant visar negativt vid PCR-testning rapporterar AFP:

”En biolog på sjukhuset i Lannion har larmat efter att ha studerat ett dussintal dödsfall. I sju av fallen hade personerna uppvisat tydliga symptom på covid-19, men lämnat negativa PCR-tester som vanligtvis är mycket tillförlitliga.

Ytterligare tester av blodet och prover från längre ner i luftvägarna bekräftade att patienterna var sjuka i covid-19. Samtliga av dem var äldre och hade andra underliggande sjukdomar”.

Närliggande fråga: Kan vaccination med covid-vaccin ge falskt positivt svar på någon sorts covid-prov?

Svar från mig: Vaccinationen påverkar inte PCR-provet, dvs om man har aktiv sjukdom eller inte. Efter vaccination är tanken att man utvecklar antikroppar mot spike proteinet, men de flesta metoder mäter inte neutraliserande antikroppar (dvs de som förhindrar sjukdom) och säger inte så mycket om vaccinationssvaret. Tillägg: Dessutom tillkommer T-cellssvaret.

Svar 2: Man kan ha skydd utan att ha utvecklat mätbara antikroppar med den aktuella metoden, och man kan ha ett bristfälligt skydd trots att man har påvisade antikroppar. Men förekomst av antikroppar talar för att man har ett skydd.

Fråga: Jag har en patient som behandlas med Lymelsal 300 mg x 2. Kan jag ge Shingrix under pågående behandling?

Svar: Ja!

Fråga: Har några frågor som rör fortsatt vaccination av en tvååring som kommit från

Eritrea. Vi har gått igenom Eritreas barnvaccinprogram och undrar följande:

1. Vad betyder wP i följande förkortning: DTwPHibHepB?

2. Vad betyder MR? Morbilli Rubella? Märkligt att man i så fall får det vid 9 mån och 18 mån ålder och inte mer senare i livet.

3. Vad betyder Vitamin A, som det står i slutet av förteckningen av alla vaccinationer som man ger i landet? Ges tydligen vid 6, 12, 18, 24, 30, 36 månaders ålder.

Svar: Du har rätt i det mesta, wP levande poliovaccin, MR = mässling och röda hund. Man ger inte fler doser senare och tror att alla då är naturligt immuna eller att immunsvaret håller i sig (inget land ger mer än 2 doser). Barnen får tillskott av vitamin A, det är för lite i kosten...

Fråga: Har en patient, 55 år, som uppvisat svagt positiv IgG och avsaknad av IgM mot TBE vid test, men har inte varit sjuk och inte vaccinerat sig mot TBE. Vill nu vaccinera sig mot TBE. Behöver han full grundvaccination? Tänker att det kanske är säkrast, men vill ändå fråga ifall pat kan spara några kronor och stick.

Svar: Jag håller med dig, följ standardprogrammet. Det kan möjligen vara så att han haft TBE för mycket, mycket länge sedan men sådana titrar brukar vara höga och livslånga.

Fråga: Patienten vaccinerades 1989 för hepatit A och B, hur gör patienten nu? Det har ju gått mer än 30 år. Patienten vet inte vilka preparat det var då detta skedde i vården. Skall vi fylla på med nytt tredosschema eller bara en påfyllnadsdos av Twinrix?

Svar: Påfyllnadsdos med en dos mot hepatit A räcker om han tog "alla" doser 1989 = tre av varje vaccin gavs. Twinrix fanns inte då så vitt jag minns. Skydd mot hepatit B skall vara livslångt i detta fall.

Fråga: En kund jobbar som veterinär och vill ha skydd mot rabies, då hon nu för tiden utsätts för potentiell smitta väldigt ofta. Hon blev vaccinerad

dag 0, 7 och 21 år 2012 och därefter en gång ett år senare (okt 2013). Hur och när bör hon vaccineras nästa gång, då hon inte vet om/när hon har utsatts för smitta igen.

Svar: Kanske behövs en booster nu men ta en serologi och bestäm med ledning av detta (brukar stå i svaret).

Fråga: Patient som uppger att han fått tre doser av Twinrix vid 14 års ålder. Han undrar om han ska ha en booster om han ev fått barndoser.

Svar: Barndoser räcker utmärkt om de gavs vid "rätt ålder".

Tilläggsfråga: Vad innebär "rätt ålder"?

Tilläggs svar: Elakt svar som jag skäms för: Att han inte var för gammal när han fick sina doser:-)

Fråga: Vad gäller om en individ, äldre, som har fått dos 1-vaccin efter tre veckor fick covid (PCR bekräftad)? Min åsikt är att ytterligare dos inte behövs för denna omgång. Hur lång tid ska man vänta innan man kan få dos 2? Borde rimligen vara 4 veckor. Hur lång tid får det gå mellan dos 1 och 2? Min personliga åsikt är att det kan gå 8-10 veckor om man överhuvud taget ska ge en dos 2.

Svar: Håller helt med dig om det tveksamma i att ge två doser om man har eller har haft covid. Flera studier pågår, vänta en månad och se vilka studier som vi då har...

Fråga: Min familj och jag tog en Twinrix-spruta i olika omgångar under hösten 2019 inför en utlandsresa. Det var dags för andra dosen någon gång i våras 2020. På grund av covid så lät vi den bero och tänkte att vi väntar lite. Jag undrar bara om det finns någon form av "sista datum" för att få ett fullgott skydd. Det känns ju långt ifrån akut, men vi vill ju inte heller att det ska rinna ut i sanden.

Svar: En dos är alltid en dos = ett intervall kan inte bli för långt men skyddet efter den första dosen avtar förstås med tiden.

Fråga: Har en kund som tar 30 mg kortison dagligen på grund av myastenia gravis, nedtrappning är just nu inte aktuellt. Vi funderar angående kommande covid-vaccination, får han ett bra

antikroppssvar trots lite högre dos kortison? Eller bör han försöka trappa ner dosen...

Svar: Jag skulle tro att hen får ett sämre skydd men sämre är bättre än inget (= inget vaccin). Tillägg: "Skulle tro" är ett understatement. Han får med all sannolikhet ett sämre svar men andemeningen håller, d v s att ett sämre svar är bättre än inget svar.

Fråga: Jag har några veterinärer som vill påbörja rabiesvaccinering och undrar om det är OK att ge vaccin när man är gravid?

Svar: Ja, det är OK.

Fråga: Fick covid-vaccin dos 1 Corminaty. Reagerade med lätt feber och trötthet samma dag. När jag vaknade på morgonen nästkommande dag kände jag stickningar i läppar upp mot näsa samt obehag/stickningar på tunga och "blåsor på tungspetsen". Vid inspektion ses svullna papiller lateralt på tungan. Kvarstående besvär med stickningar runt läpp samt spridning mot näsa främst vä sida. Efter ytterligare någon dag har jag fått en bedövande känsla på vä sida från läpp upp mot näsan som fortfarande kvarstår. Nämnas kan att i början av december insjuknade familjemedlem med symtom och provtagning visade att hon hade covid-19. I samband med detta tog även jag prov som visade negativt. Eftersom det varit smitta inom familjen tog jag en månad efter ett antikroppstest som visade positivt. Rådfrågat om jag skulle ta vaccination nu eller avvakta och fick rådet att ta vaccination nu. Ska dessa besvär klassas som biverkan till vaccinet och hur ska man tänka kring vaccindos 2?

Svar: Mest sannolikt med vaccinbiverkan där du får se hur det utvecklas - berätta gärna om det blir någon form av pares... Jag skulle i detta läge inte ta dos 2. Du bör ju ha fått en booster av dina antikroppar redan med dos 1.